Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan MVWS Deadline: z.s.m.

Nota actief openbaar
Ja

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Directie Infectieziektebeleid
CSI

Opgesteld door

[redacted]

Datum
30 september 2026

Kenmerk
4527121-1104901-IZB

Bijlage(n)
-

nota

TER BESLISSING

Goedkeuring van de op 1 juni 2024 in Genève aangenomen wijzigingen van de Internationale Gezondheidsregeling (2005): nader rapport en indiening bij de Tweede Kamer

1. Aanleiding

- Voor de zomer heeft u ingestemd met het voorstel van rijkswet houdende de goedkeuring van de op 1 juni 2024 in Genève aangenomen wijzigingen van de Internationale Gezondheidsregeling (IGR, 2005) en het, via de CoRIA en Rijksministerraad, aanhangig maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State van het Koninkrijk (RvSK).
- Op 12 augustus 2026 heeft de RvSK een blanco advies uitgebracht bij het voorstel. Het voorstel en de memorie van toelichting kunnen daarmee ongewijzigd blijven.
- De volgende stap is de stukken aan te bieden aan het Kabinet van de Koning, zodat de Koning het voorstel van rijkswet kan indienen bij de Tweede Kamer en toezenden aan Curaçao, Aruba en Sint-Maarten. Hiervoor is de minister van Buitenlandse Zaken verantwoordelijk.
- Na indiening bij de Tweede Kamer, bent u als inhoudelijk verantwoordelijke ook eerstverantwoordelijke.

2. Geadviseerd besluit

Het advies is akkoord te gaan dat het voorstel van rijkswet samen met deze beslisnota door de minister van Buitenlandse Zaken, via het Kabinet van de Koning, aan de Kamer en Curaçao, Aruba en Sint-Maarten wordt verzonden.

3. Kernpunten

- De Internationale Gezondheidsregeling (IGR) bevat bindende afspraken over internationale samenwerking rondom internationale bedreigingen voor de volksgezondheid. De regeling richt zich, met name, op het opbouwen van nationale capaciteiten voor het voorkomen, voorbereiden op en bestrijden van internationale gezondheidscrises.
- Naar aanleiding van de COVID-19-pandemie besloten de lidstaten van de WHO dat het internationale systeem niet adequaat had gereageerd op de pandemie. Daarom is de IGR in 2022 en 2024 gewijzigd. De wijzigingen uit 2022 liggen momenteel ter goedkeuring voor in de Eerste Kamer. Deze nota betreft de wijzigingen uit 2024, die op 1 juni 2024 zijn aangenomen.

De wijzigingen variëren van kleine technische aanpassingen van bestaande bepalingen tot meer substantiële wijzigingen en zien onder andere op:

- Het versterken van de internationale samenwerking en faciliterende rol van de WHO, waaronder snellere informatiedeling en betere beschikbaarheid van medische producten bij een gezondheidscrisis.
- De introductie van (een definitie van) een pandemische noodsituatie in het crisisescalatiemechanisme van de WHO.
- De verplichting voor lidstaten een nationale IGR-autoriteit te benoemen, gericht op coördinatie van de nationale implementatie van de IGR. Voor het Koninkrijk der Nederlanden is voorzien dat dit de minister van VWS is.
- De introductie van de mogelijkheid voor lidstaten om gezondheidsdocumenten (zoals het 'gele boekje') ook digitaal uit te geven.
- Een uitbreiding van de kerncapaciteiten die een lidstaat moet hebben in het kader van de bestrijding van risico's voor de volksgezondheid.

De toenmalige minister voor Medische Zorg heeft in mei 2024 aan de Tweede Kamer toegezegd de wijzigingen (2024) via de uitdrukkelijke goedkeuringsprocedure aan het parlement voor te leggen. Deze procedure volgt de wetgevingsprocedure.

Vanwege deze toezegging is de DG van de WHO op de hoogte gesteld dat het Koninkrijk de wijzigingen verwerpt, hangende de nationale goedkeuringsprocedure. Het Koninkrijk is daardoor niet gebonden aan de wijzigingen. Als het parlement en de Staten van Curaçao, Aruba en Sint-Maarten ervoor kiezen om de regering te machtigen de wijzigingen te aanvaarden, kan de eerdere verwerping worden ingetrokken en zal vanaf dat moment de gewijzigde IGR van toepassing zijn voor het Koninkrijk.

4. Toelichting

a. Financieel-economische gevolgen, arbeidsmarkteffecten en regeldrukeffecten

- De wijzigingen van de IGR zien deels op capaciteiten binnen de nationale infectieziektebestrijding. De onderhavige wijzigingen verplichten de lidstaten de capaciteiten te behouden en versterken binnen de beschikbare budgetten, maar brengen geen nieuwe financiële verplichtingen met zich mee.

b. Juridische aspecten

- De voorliggende wijzigingen uit 2024 van de Internationale Gezondheidsregeling (IGR) zijn voor de WHO-lidstaten die partij zijn bij het verdrag en die de wijzigingen niet verworpen hebben, op 19 september 2025 van kracht gegaan. Gezien de verwerping hangende de uitdrukkelijke parlementaire goedkeuringsprocedure zijn de wijzigingen voor het Koninkrijk (nog) niet van kracht.

c. Politieke en maatschappelijke context

- Sommige partijen in de Tweede Kamer zijn kritisch omdat zij vrezen dat de WHO meer zeggenschap krijgt via deze wijzigingen. Dit is echter niet het geval. Een terugkomende vraag daarbij is of de wijzigingen van de IGR en andere activiteiten van de WHO kunnen leiden tot een overdracht van soevereiniteit of bevoegdheden van het Koninkrijk aan de WHO. Daar is geen sprake van.
- Er heeft verder afstemming plaatsgevonden met Curaçao, Aruba en Sint-

Maarten via twee informatiebijeenkomsten en via de Rijksministerraad.

5. Afstemming

- VWS-intern: IZB, WJZ, IZ. Extern: DJZ (BZ).

6. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering
Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

